2026 YILI
DEFTER TUTMA HADLERİ
SINIF DEĞİŞTİRME

- DEFTER TUTMA BAKIMINDAN TÜCCAR SINIFLARI
  - Bilanço Esasına Göre Defter Tutmak Zorunda olan Tüccarlar
  - İşletme Hesabı Esasına Göre Defter Tutacak olan Tüccarlar
- BİLANÇO USULÜNE GÖRE DEFTER TUTMA HADLERİ
- SINIF DEĞİŞTİRME
  - (I)'inciden (II)'nci ye Geçiş
  - (II)'nciden (I)'inci ye Geçiş
  - İhtiyari Sınıf Değiştirme
- ÖZELLİKLİ DURUMLAR
- ÖZELGELER
  - Defter Tutma – Sınıf Değiştirme

ASMMMO

I DEFTER TUTMA BAKIMINDAN TÜCAR SINIFLARI

Vergi Usul Kanununun 176 ncı maddesi "*I inci sınıf tüccarlar, bilanço esasına göre, II nci sınıf tüccarlar, işletme hesabı esasına göre, defter tutarlar."* hükmünü taşımaktadır.

▪ Bilanço Esasına Göre Defter Tutmak Zorunda olan Tüccarlar

Kanunun *"Birinci Sınıf Tüccarlar"* başlıklı 177 nci maddesinde;

"Aşağıda yazılı tüccarlar (I) sınıfa dahildirler.

1- ***Satın aldıkları malları olduğu gibi veya işledikten sonra satan ve yıllık alımlarının tutarı*** *(01.01.2026 tarihinden geçerli olacak tutar olarak hesaplanan)* ***2.500.000.- lirayı, veya satışlarının tutarı*** *(01.01.2026 tarihinden geçerli olacak tutar olarak hesaplanan)* ***3.5000.000.- lirayı aşanlar,***

2- ***Birinci bentte yazılı olanların dışındaki işlerle uğraşıp da bir yıl içinde elde ettikleri gayrisafi iş hasılatı*** *(01.01.2026 tarihinden geçerli olacak tutar olarak hesaplanan)* ***1.200.000.- lirayı aşanlar,***

3- ***1 ve 2 numaralı bentlerde yazılı işlerin birlikte yapılması halinde 2 numaralı bentte yazılı iş hasılatının beş katı ile yıllık satış tutarının toplamı*** *(01.01.2026 tarihinden geçerli olacak tutar olarak hesaplanan)* ***2.500.000.- lirayı aşanlar,***

4- ***Her türlü ticaret şirketleri*** *(Adi şirketler iştigal nevileri yukarıdaki bentlerden hangisine giriyorsa o bent hükmüne tabidir.)*

5- ***Kurumlar Vergisine tabi olan diğer tüzel kişiler*** *(Bunlardan işlerinin icabı bilanço esasına göre defter tutmalarına imkan veya lüzum görülmeyenlerin, işletme hesabına göre defter tutmalarına Maliye Bakanlığınca müsaade edilir.)*

6- ***İhtiyari olarak bilanço esasına göre defter tutmayı tercih edenler."***

▪ İşletme Hesabı Esasına Göre Defter Tutacak Olan Tüccarlar

Kanunun "İkinci Sınıf Tüccarlar" başlıklı 178 inci maddesinde ise;

"Aşağıda yazılı tüccarlar (II) sınıfa dahildirler.

*1-****177 nci maddede yazılı olanların dışında kalanlar,***

*2-****Kurumlar Vergisi mükelleflerinden işletme hesabı esasına göre defter tutmalarına Maliye Bakanlığınca müsaade edilenler.***

Yeniden işe başlayan tüccarlar yıllık iş hacimlerine göre sınıflandırılıncaya kadar II nci sınıf tüccarlar gibi hareket edebilirler."

hükmüne yer verilmiştir.

Tüccarların 2026 yılı hesap döneminde kullanacakları defterlerini yukarıda yer alan hadleri dikkate alarak belirlemeleri gerekmektedir.

I BİLANÇO ESASINA GÖRE DEFTER TUTMA HADLERİ

Faaliyet Dönemi İş Hacminin Kıyaslanacağı Yıl	2025	2024	2023
Hadlerin Uygulanma Yılı	2026 (1)	2025 (2)	2024 (3)
VUK Md: 177			
1- Yıllık			
-Alış	2.500.000 TL	2.000.000 TL	1.400.000 TL
-Satış	3.500.000 TL	2.800.000 TL	2.000.000 TL
2- Yıllık Gayrisafi İş Hasılatı	1.200.000 TL	990.000 TL	690.000 TL
3- İş Hasılatının Beş Katı İle Yıllık Satış Hasılatı	2.500.000 TL	2.000.000 TL	1.400.000 TL

---

(1) 01.01.2026 tarihinden itibaren uygulanacak hadlerin belirlendiği tebliğ henüz yayımlanmamıştır. (Tutarlar VUK'nun 414 üncü maddesine göre hesaplanmıştır.)

(2) 01.01.2025 tarihinden itibaren uygulanacak hadler, 30.12.2024 tarih 32768 (2. Mükerrer) Sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 577 sıra No.lu VUK Genel tebliği ile belirlenmiştir.

(3) 01.01.2024 tarihinden itibaren uygulanacak hadler, 30.12.2023 tarih 32415 (2. Mükerrer) Sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 556 sıra No.lu VUK Genel tebliği ile belirlenmiştir.

I SINIF DEĞİŞTİRME

2026 yılına ilişkin tüccar sınıfının, tutulacak defter türünün belirlenmesinde; 2025 yılında içinde bulunulan sınıf dikkate alınarak, 2025 yılı faaliyet dönemi iş hacminin, aynı yıl içinde (Aralık ayında) yayınlanan ve 1 Ocak 2026 tarihinden itibaren uygulanacak olan hadlerle kıyaslanması sonucunda tespit edilen yüzdesel düşüşlerin / fazlalıkların dikkate alınması gerekmektedir.

■ (I)'inciden (II)'nci ye geçiş

Kanunun *"Sınıf Değiştirme"* başlıklı 179 uncu maddesinde;

"(I) inciden (II) nciye geçiş: İş hacmi bakımından I inci sınıfa dahil olan tüccarların durumları aşağıdaki şartlara uyduğu takdirde, bunlar, bu şartların tahakkukunu takip eden hesap döneminden başlayarak, II nci sınıfa geçebilirler:

1. Bir hesap döneminin iş hacmi 177 nci maddede yazılı hadlerden % 20 yi aşan bir nispette düşük olursa, veya;

2. Arka arkaya üç dönemin iş hacmi 177 nci maddede yazılı hadlere nazaran % 20 ye kadar bir düşüklük gösterirse.

hükmü yer almaktadır.

Yukarıda yer alan hüküm gereğince **2025 yılı hesap döneminde;**

Yıllık					
Yıl	Alış Tutarı	Satış Tutarı	Gayrisafi İş Hasılatı	GSİH & Satış Tutarı	
2025	2.000.000 TL	2.800.000 TL	960.000 TL	2.000.000 TL	TL'nin altında ise
2026 yılı hesap döneminde işletme hesabı esasına göre defter tutmaları mümkün bulunmaktadır.					

Veya;

Aşağıdaki hesap dönemlerinde;

Yıllık (TL)					
Yıl	Alış Tutarı	Satış Tutarı	Gayrisafi İş Hasılatı	GSİH & Satış Tutarı	
2025	2.000.000 – 2500.000	2.800.000 – 3.500.000	960.000 – 1.200.000	2.000.000 – 2.500.000	TL arasında ise
2024	1.600.000 – 2.000.000	2.240.000 – 2.800.000	792.000 – 990.000	1.600.000 – 2.000.000	TL arasında ise
2023	1.120.000 – 1.400.000	1.600.000 – 2.000.000	552.000 – 690.000	1.120.000 – 1.400.000	TL arasında ise
2026 yılı hesap döneminde işletme hesabı esasına göre defter tutmaları mümkün bulunmaktadır.					

- **(II)'nciden (I)'inci ye geçiş**

Kanunun *"Sınıf Değiştirme"* başlıklı 180 inci maddesinde;

"(II) nciden (I) inciye geçiş: İş hacmi bakımından II nci sınıfa dahil tüccarların durumları aşağıda yazılı şartlara uyduğu takdirde bunlar bu şartların tahakkukunu takip eden hesap döneminden başlayarak I inci sınıfa geçerler.

1. Bir hesap döneminin iş hacmi 177 nci maddede yazılı hadlerden % 20 yi aşan bir nispette fazla olursa, veya;

2. Arka arkaya 2 dönemin iş hacmi 177 nci maddede yazılı hadlere nazaran % 20 ye kadar bir fazlalık gösterirse."

hükmü yer almaktadır.

Yukarıda yer alan hüküm gereğince **2025 yılı hesap döneminde;**

Yıllık (TL)					
Yıl	**Alış Tutarı**	**Satış Tutarı**	**Gayrisafi İş Hasılatı**	**GSİH & Satış Tutarı**	
2025	3.000.000 TL	4.200.000 TL	1.440.000 TL	3.000.000 TL	TL'nin üstünde ise
2026 yılı hesap döneminde bilanço esasına göre defter tutulması zorunludur.					

Veya;

Aşağıdaki hesap dönemlerinde;

Yıllık (TL)					
Yıl	**Alış Tutarı**	**Satış Tutarı**	**Gayrisafi İş Hasılatı**	**GSİH & Satış Tutarı**	
2025	2.500.000 – 3.000.000	3.500.000 – 4.200.000	1.200.000 – 1.440.000	2.500.000 – 3.000.000	TL arasında ise
2024	2.000.000 – 2.400.000	2.800.000 – 3.360.000	990.000 – 1.188.000	2.000.000 – 2.400.000	TL arasında ise
2026 yılı hesap döneminde bilanço esasına göre defter tutulması zorunludur.					

İhtiyari Sınıf Değiştirme

Kanunun 181 inci maddesi hükmü gereğince II nci sınıf tüccarlar diledikleri takdirde bilanço esasına göre defter tutabilirler.

I ÖZELLİKLİ DURUMLAR

P Sınıf değiştirme işlemi sadece gerçek kişi tacirlerle ilgilidir.

P Mal alım satımı ve hizmet ifasının birlikte yapılması halinde; hesaplamada alım satım dışındaki işlere ait gayrisafi iş hasılatının beş katı ile yıllık satış tutarının toplamı esas alınır.

P Sınıf değiştirmeye ilişkin yüzdesel düşüşler / fazlalıklar, mal alış tutarında olabileceği gibi mal satış tutarında ya da iş hasılatında olabilir. İş hacmindeki düşüklüğün / fazlalığın birbirini izleyen dönemlerde bir yıl mal alışında, diğer yıl mal satışında ya da iş hasılatında olmasının bir önemi bulunmamaktadır.

P Satışlardan iade edilen tutarlar yıllık iş hacminin hesabında dikkate alınmaz. (Mal iadeleri sonrasında kalan tutarın değil düzenlenen toplam fatura tutarının dikkate alınması gerekmektedir.)

P Yıllık iş hacminin hesabında amortismana tabi iktisadi kıymetlerin alımına ve satımına ilişkin tutarlar dikkate alınmaz.

P Yeniden işe başlayan tüccarlar yıllık iş hacimlerine göre sınıflandırılıncaya kadar II nci sınıf tüccarlar gibi hareket edebilirler.

P İkinci sınıf tacirler istedikleri takdirde bilanço esasına göre defter tutabilirler.

P Bilanço esasına göre defter tutulması gerektiği halde işletme hesabı esasına göre defter tutulması re'sen takdir nedenidir. (VUK. Madde: 30/3)

ÖZELGELER

Defter Tutma / Sınıf Değiştirme

Defter Tutma Hadleri

…….

*……. **2019 takvim yılında tutulacak defterin tayininde,** faaliyetinize ilişkin gayri safi iş hasılatınızın Vergi Usul Kanununun 177 nci maddesinde yer alan ve **01/01/2019 tarihinden itibaren geçerli olacak olan hadlerle kıyaslanması suretiyle defter tutma ve sınıf değiştirme durumunuzun tespit edilmesi gerekmekte olup;** bu hadler 2018 Aralık ayı içinde Bakanlığımız tarafından yayımlanacak olan tebliğ ile duyurulacaktır.*

(Antalya Vergi Dairesi Başkanlığının 24.12.2018 tarih 77058783-105[VUK.ÖZ.18,111]-E.241714 sayılı özelgesi)

Adi ortaklıkta bilanço usulünde defter tutarken ortaklıktan ayrılarak aynı faaliyeti şahıs olarak yapması halinde defter tasdiki hk.

…….

Aynı yıl içerisinde adi ortaklıktan dolayı faaliyetinizi terk ettikten sonra şahıs olarak yeniden işe başlamanız nedeniyle ikinci sınıf tüccar olarak işletme hesabı esasına göre defter tutmanız mümkün bulunmaktadır. Ancak faaliyetinize başladığınız 13.03.2010 tarihinden sonra iş hacminizin 177 nci maddenin 1 inci bendinde belirlenen tutarı, 180 inci maddede belirtildiği şekilde aşması halinde 01.01.2011 tarihinden itibaren bilanço esasına göre defter tutmanız gerekeceği tabiidir.

(Kocaeli Vergi Dairesi Başkanlığının 23.05.2011 tarih B.07.1.GİB.4.41.15.02-190-3/8-52 sayılı özelgesi)

Bayan kuaförlüğü faaliyetinin yanı sıra lokanta işletmesi bulunan mükellefin V.U.K. nun 177 nci maddesinin hangi bendine tabi olduğu hk.

…….

……. … bayan kuaförlüğünün yanı sıra lokanta işletmeciliği faaliyetinde bulunduğunuzdan, sınıf değiştirme hadleri bakımından gireceğiniz sınıfın belirlenmesinde Vergi Usul Kanununun 177 nci maddesinin 3 üncü bendinin dikkate alınması gerekmektedir.

(Antalya Vergi Dairesi Başkanlığının 26.05.2011 tarih B.07.1.GİB.4.07.17.02-VUK-123 sayılı özelgesi)

Her türlü basım, ciltleme ve baskı işleri faaliyeti doğrultusunda yapılan matbaa işletmeciliğinde defter tutma sınıfının belirlenmesinde hangi haddin dikkate alınacağı hk.

…….

……. her türlü basım, ciltleme ve baskı işleri faaliyeti doğrultusunda yapılan matbaa işletmeciliğinde tabi olacağınız sınıfın belirlenmesinde Vergi Usul Kanununun 177 nci maddesinin birinci fıkrasının (1) numaralı bendinin dikkate alınması gerekmektedir.

(Edirne Vergi Dairesi Başkanlığının 07.11.2018 tarih 99689007-105[VUK: 3-1]-E.41801 sayılı özelgesi)

Bilanço esasına göre defter tutarken işin bırakılması ve yeniden işe başlanılması halinde hangi usule göre defter tutulacağı hk.

…….

……. 31/12/2021 tarihinde sonlandırdığınız bilanço hesabına göre defter tutulan faaliyetinize, söz konusu terk tarihini izleyen hesap dönemi (2022 hesap dönemi) geçtikten sonra 24/1/2023 tarihinde başladığınız dikkate alındığında, yıllık iş hacminiz belirleninceye kadar ikinci sınıf tüccar olarak işletme hesabına göre defter tutmanız veya ihtiyari olarak bilanço esasına göre defter tutulabilmeniz mümkün bulunmaktadır.

(İstanbul Vergi Dairesi Başkanlığı Gelir Kanunları Usul Grup Müdürlüğünün 07.07.2023 tarih E-11395140-105[178-2023-VUK2-1168]-715686 sayılı özelgesi)

Bilanço usulüne göre defter tutarken işi bırakma ve aynı hesap dönemi içerisinde yeniden işe başlama halinde tutulacak defter, eski defterin kullanımına devam edilip edilmeyeceği hk.

…….

……. Tabi olunan tüccar sınıfına göre tutulacak defterler Vergi Usul Kanunu uyarınca ilgili hesap dönemi için tasdik ettirilmekte ve dönem içinde, işi bırakma-yeniden işe başlama, ihtiyari olarak vb. durumlarda defter tutma bakımından sınıf değiştirilmesi, dolayısıyla aynı hesap döneminde işletme hesabı esasından bilanço esasına veya bilanço esasından işletme hesabı esasına geçilmesi mümkün bulunmamaktadır.

Bu itibarla, bilanço esasına göre defter tuttuğunuz büfe işletmeciliği işinizi 10.04.2017 tarihinde terk ederek 01.07.2017 tarihinde halı yıkama işine başladığınızdan bilanço esasına göre defter tutmaya devam etmeniz icap etmektedir.

Ayrıca, 10.04.2017 tarihi itibarıyla terk ettiğiniz büfe işletmeciliği işinizden kalan defterlerinizi, Kanunun (221/3) maddesi gereğince işe başlama tarihinden önce tasdik ettirmek suretiyle, 01.07.2017 tarihi itibarıyla başladığınız halı yıkama işinizde de kullanmaya devam etmeniz mümkün bulunmaktadır.

(Kocaeli Vergi Dairesi Başkanlığının 19.02.2019 tarih 70280967-105[2017/14]-19066 sayılı özelgesi)

P ***Bilanço esasına göre defter tutan mükellefin faaliyetine son verdikten sonra farklı bir faaliyet konusuyla yenden işe başlaması halinde tutacağı defter hk.***

…….

……., ... birinci sınıf tüccar olarak sürdürdüğünüz faaliyetinizi 2013 takvim yılında terk ederek, 2014 takvim yılında farklı bir faaliyet konusunda yeniden işe başlamanız sebebiyle yıllık iş hacminiz belirleninceye kadar ikinci sınıf tüccar olarak işletme hesabına göre defter tutmanız mümkün bulunmaktadır.

(İstanbul Vergi Dairesi Başkanlığının 03.03.2015 tarih 11395140-105[178-2014/VUK2-7947]-343 sayılı özelgesi)

Bilanço esasına göre defter tutulan faaliyetin sonlandırılmasını müteakiben, yeniden işe başlanılması halinde hangi usule göre defter tutulacağı hk.

……. … yeniden işe başlayan mükelleflerin işletme hesabı esasına göre defter tutmaları mümkün bulunmakla birlikte, bilanço esasına göre defter tutma zorunluluğu bulunurken faaliyetin terk edilmesi, akabinde aynı hesap dönemi veya kısa bir süre içinde aynı faaliyete tekrar başlanılması durumu Kanunun 178 inci maddesinin söz konusu hükmü kapsamında değerlendirilemeyeceğinden, bu durumda bilanço esasına göre defter tutulmaya devam edilmesi gerekmektedir.

(İstanbul Vergi Dairesi Başkanlığının 17.12.2018 tarih 11395140-105[177-2018-VUK2-10824]-E.1116775 sayılı özelgesi)

P Damacana ile su satışı faaliyetinde bulunan mükellefin defter tutma sınıfının belirlenmesinde dikkate alınacak iş hacminin tespitinde, damacana bedellerinin dikkate alınıp alınmayacağı hk.

…….

……. su satışlarınıza ilişkin olarak düzenlenen faturalarda, bedele dahil edilen veya su bedelinden ayrı olarak yer verilen damacana bedellerinin de, hasılata dahil edilerek defter tutma hadlerinin tespitine yönelik iş hacminin hesabında dikkate alınması icap etmektedir.

(İzmir Vergi Dairesi Başkanlığının 18.07.2019 tarih 21152195-130[2018/1411]-E.271020 sayılı özelgesi)

P ***Defter tutma bakımından, motorlu kara taşıtlarının genel bakım ve onarım hizmetleri ile şehir içi, banliyö ve kırsal alanlarda kara yolu ile personel, öğrenci, vb. grup taşımacılığı faaliyetlerinin Vergi Usul Kanununun 177 nci maddesi bakımından değerlendirilmesi.***

…….

……. ... motorlu kara taşıtlarının genel bakım ve onarım hizmetleri" ile "şehir içi, banliyö ve kırsal alanlarda kara yolu ile personel, öğrenci, vb. grup taşımacılığı" faaliyetleriniz hizmet işi olarak değerlendirilmekte olup, tüccar sınıfınızın belirlenmesinde 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 177 nci maddesinin 2 nci bendinin dikkate alınması gerekmektedir.

(İstanbul Vergi Dairesi Başkanlığının 07.03.2016 tarih 11395140-105[177-2015-VUK2-9080]-18958 sayılı özelgesi)

P ***Defter tutma hadleri hk.***

……., peyzaj uygulaması faaliyetinizin hizmet işletmesi olarak değerlendirilmesi ve gireceği sınıfın belirlenmesinde 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun 177 nci maddesinin 2 nci bendinin dikkate alınması gerekmektedir.

(Antalya Vergi Dairesi Başkanlığının 30.05.2011 tarih B.07.1.GİB.4.07.17.02-VUK-2010-133 sayılı özelgesi)

P ***Elektrik yansıtma faturalarının sınıf değişikliğinde gayrisafi iş hasılatı toplamına dahil edilip edilmeyeceği hakkında.***

…….

…….. tarafından adınıza düzenlenen ancak tamamı işletmenize ait olmayan fatura bedelleri ile ilgili olarak diğer işletmelerin elektrik kullanımı kadar olan tutarın yansıtma faturası düzenlenerek tahsili durumunda, bu tutarların hasılat olarak değerlendirilmemesi ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 180 inci maddesi kapsamında II'nci sınıftan I'inci sınıfa geçiş şartlarının belirlenmesinde ticari işletmenizle ilgili olarak bir yıl içinde elde ettiğiniz gayrisafi iş hasılatının dikkate alınarak defter tasdik ettirilmesi gerekmektedir.

(Eskişehir Vergi Dairesi Başkanlığının 01.02.2012 tarih B.07.1.GİB.4.26.15.02-VUK-29-2-17 sayılı özelgesi)

P ***Emsallerine nazaran düşük karla satışı yapılan emtiada sadece komisyon veya karın defter tutma hadlerinde dikkate alınıp alınmayacağı hk.***

…….

……. ... 2014 hesap döneminde halk ekmek bayisi faaliyetinizle ilgili olarak yıllık alışlarınızın toplamı [(160.000) + (160.000 x %20) =] 192.000 TL'yi aştığından 2015 hesap döneminden itibaren birinci sınıf tüccar olarak bilânço usulüne göre defter tutmanız gerekmektedir.

Öte yandan özelge talebinizde belirtilen ekmek gibi emsallerine nazaran düşük karla satışı yapılan emtiada sadece komisyon veya karın defter tutma hadlerinde dikkate alınmasına ilişkin hüküm ve düzenlemeye Kanunda yer verilmemiştir.

(İstanbul Vergi Dairesi Başkanlığının 13.07.2015 tarih 11395140-105[177-2014/VUK2-7948]-67952 sayılı özelgesi)

P ***Etüt merkezi işletmeciliğinde tutulacak defterin tayini hk.***

…….

Yukarıda yer alan hükümler çerçevesinde; birinci sınıftan ikinci sınıfa geçilmesi bakımından alış veya satış rakamlarının herhangi birinde anılan maddede yazılı hadlere göre %20 oranında bir düşüklük olması veya arka arkaya üç dönemdeki toplam düşüklüğün %20'ye kadar olmasının dikkate alınması gerekmektedir.

Buna göre 2013 yılı hesap döneminde 55.000 lira civarında olmasını beklediğiniz toplam hasılatınızın [(80.000) - (80.000 X %20) =] 64.000- TL'nin altında kalması halinde 2014 yılı hesap döneminde işletme hesabı esasına göre defter tutmanız mümkün bulunmaktadır.

(Aydın Vergi Dairesi Başkanlığının 14.04.2014 tarih 87247876-105-6 sayılı özelgesi)

Faaliyet konusu, dış giyim eşyası imalatı ile fason tekstil işçiliği faaliyetleri olan mükellefin, tüccar sınıfının belirlenmesinde dikkate alınacak had hk.

Faaliyet konunuz itibarıyla, dış giyim eşyası imalatı ile fason tekstil işçiliği faaliyetlerini birlikte yürütmeniz nedeniyle, tüccar sınıfınızın belirlenmesinde Vergi Usul Kanununun (177/3) bendinde yer alan hadlerin dikkate alınması gerekmektedir.

(İstanbul Vergi Dairesi Başkanlığının 06.01.2020 tarih 11395140-105[177-2018-VUK2-10873]-E.11737 sayılı özelgesi)

P ***Halk otobüsü işletmeciliği faaliyetinde bulunan mükellefin amortismana tabi otobüsünü satması durumunda, bu satıştan elde edilen tutarın defter tutma hadlerinde dikkate alınmayacağı hk.***

…….

……., satışa konu edilen otobüs amortismana tabi iktisadi kıymet olduğundan, bu satıştan elde edilen hasılatın defter tutma hadlerinin tespitinde dikkate alınmaması gerekmektedir.

Müteakip yılda tutulacak defterin tayininde ise söz konusu faaliyetinizden elde edilen hizmet bedellerinin toplamının Vergi Usul Kanunu'nun 177'nci maddesinde yer alan hadlerle kıyaslanması suretiyle defter tutma ve sınıf değiştirme durumunuzun tespit edilmesi gerekmektedir.

(İstanbul Vergi Dairesi Başkanlığının 23.07.2012 tarih B.07.1.GİB.4.34.19.02-019.01.14-2239 sayılı özelgesi)

P *Haşerelere karşı ilaçlama hizmetinde Defter tutma bakımından Vergi Usul Kanununun 177 nci maddesinin hangi bendine göre işlem yapılacağı.*

…….

……. ... ilaçlama faaliyetinize ilişkin olarak defter tutma bakımından dahil olacağınız sınıfın belirlenmesinde Vergi Usul Kanununun 177/2 nci bendinin dikkate alınması gerekmektedir.

(Kocaeli Vergi Dairesi Başkanlığının 11.04.2014 tarih 70280967-105[177/2-2013/32]-47 sayılı özelgesi)

P İş hacmine göre defter tutma bakımından sınıfın belirlenmesi hk.

…….

……. defter tutma bakımından sınıfınızın belirlenmesinde, Vergi Usul Kanununun 177 nci maddesinin birinci fıkrasının (3) numaralı bendini dikkate almanız gerekmekte olup, sınıf değişikliğine ilişkin olarak Kanunun 180 inci maddesi uygulamasında da iş hacminizin söz konusu bende ilişkin hadle kıyaslanması icap etmektedir.

(Karabük Valiliği Defterdarlık Gelir Müdürlüğünün 15.03.2019 tarih 35831311-010.01[VUK]-E.4012 sayılı özelgesi)

P *İkinci el oto alım-satım işinde sınıf değiştirme, KDV oranı ve sınıf değiştirmede esas alınacak tutarlar hk.*

…….

Kullanılmış binek otomobillerini satın alıp işletmeniz adına kayıt ve tescil ettirildikten sonra satışa sunma faaliyetinde bulunduğunuzdan, bu faaliyetinizin satın alınan malların olduğu gibi ya da işlendikten sonra satışı olarak değerlendirilmesi ve defter tutma bakımından sınıfınızın belirlenmesinde mezkûr Kanunun 177 nci maddesinin birinci bendinde yer alan hadlerin dikkate alınması gerekmektedir. Hadlerin hesaplanması sırasında ise elde edilen komisyon geliri değil araçların alım ve satım tutarları dikkate alınacaktır.

(İstanbul Vergi Dairesi Başkanlığının 04.03.2013 tarih 11395140-105[234-2012/VUK-1- . . .]--307 sayılı özelgesi)

P *İkinci sınıftan birinci sınıfa geçilmesi bakımından arka arkaya iki dönemdeki toplam fazlalığın hesabı hk.*

…….

……. … hizmet sektöründe faaliyet gösteren firmanızın, 2012 yılı hâsılatının 83.000- TL, 2013 yılı hasılatının ise 90.000- TL olduğu belirtilerek 2014 yılında defter tutma bakımından hangi sınıfa dahil olacağınız hususunda Defterdarlığımızdan görüş talep ettiğiniz anlaşılmıştır.

2012 yılı gayrisafi iş hâsılatınız [((83.000-80.000)/80.000)x100=] % 3,75, 2013 yılı gayrisafi iş hâsılatınız [((90.000-80.000)/80.000)x100 =] %12,5 ve toplamda arka arkaya iki dönemin gayrisafi iş hasılatı % 16,25 oranında bir fazlalık gösterdiğinden 2014 yılında bilanço esasına göre defter tutmanız gerekmektedir.

(Artvin Defterdarlık Gelir Müdürlüğünün 20.05.2014 tarih 29973770-08-OZELGE-001-5 sayılı özelgesi)

P *İlk yardım eğitimi faaliyetinde tutulacak defter hk.*

…….

- İlk yardım eğitim hizmeti faaliyetinin bir işverene tabi ve belli bir işyerine bağlı olmaksızın şahsi sorumluluk altında kendi nam ve hesabınıza yapılması halinde, elde edeceğiniz gelir serbest meslek kazancı sayılarak serbest meslek kazancının tespitine ilişkin hükümlere göre vergilendirilecektir.

Bu durumda, faaliyetiniz dolayısıyla serbest meslek kazanç defteri tutmanız ve mesleki faaliyetlerine ilişkin her türlü tahsilatınız için serbest meslek makbuzu düzenlemeniz icap etmektedir.

- İlk yardım eğitim hizmeti faaliyetinin bir ticari organizasyon içinde yapılması halinde ise, elde edilen gelir ticari kazanç olarak değerlendirilecek ve ticari kazancın tespitine ilişkin hükümlere göre vergilendirilecektir.

Bu durumda, yıllık iş hacmine göre sınıflandırılıncaya kadar işletme hesabı esasına veya ihtiyari olarak bilanço esasına göre, yıllık iş hacmi neticesinde ise tabi olacağınız sınıfa ilişkin defterleri tutmanız gerekmektedir.

(Bolu Defterdarlık Gelir Müdürlüğünün 02.01.2019 tarih 68509125-105.01-[VUK/2016/02]-5 sayılı özelgesi)

P İşletme hesabı esasına göre defter tutmakta iken işi bırakan mükellefin, aynı dönem içinde yeniden işe başlaması durumunda bilanço esasına göre defter tutabilmesinin mümkün olup olmadığı hk.

…….

……. kendi isteğiniz doğrultusunda 2020 yılı içerisinde sınıf değiştirerek bilanço esasına göre defter tutmanız mümkün bulunmamakta olup, ancak yeni mükellefiyetinizi müteakiben izleyen hesap dönemi başından itibaren (01.01.2021 tarihinden itibaren) ihtiyari olarak birinci sınıfa geçmeniz mümkündür.

(İzmir Vergi Dairesi Başkanlığı Gelir Kanunları Usul Grup Müdürlüğünün 17.08.2020 tarih 67854564-105(2020/1741-6995]-E.231284 sayılı özelgesi)

P *İşletme esasına göre defter tutan mükellefin sehven tasdik ettirdiği yevmiye defterini işletme defteri olarak kullanıp kullanamayacağı.*

…….

……. ... yevmiye defteri tasdik ettirmek suretiyle ihtiyari olarak bilanço esasına göre defter tutmayı tercih ettiğinizden dolayı işletme hesabı esasına göre defter tutmanız mümkün bulunmadığı gibi, tasdik ettirdiğiniz yevmiye defterini işletme hesabı defteri olarak kullanmanız da mümkün bulunmamaktadır.

(Antalya Vergi Dairesi Başkanlığının 09.03.2016 tarih 77058783-105[VUK.ÖZ.15.71]-89 sayılı özelgesi

P *İşletme hesabı esasına göre defter tasdik ettiren, ticaret ve sanayi odasına kayıt yaptırabilmek için sınıf değiştirerek birinci sınıfa geçip aynı yıl içinde bilanço esasına göre defter tutmanın mümkün olmadığı hk.*

…….

Kendi isteğiniz doğrultusunda 2010 yılı içerisinde sınıf değiştirerek bilanço esasına göre defter tutmanız mümkün bulunmamaktadır. Ancak 01.01.2011 tarihinden itibaren birinci sınıfa geçmeniz mümkündür.

(Bursa Vergi Dairesi Başkanlığının 21.03.2011 tarih B.07.1.GİB.4.16.17.02-VUK-10-64-22 sayılı özelgesi)

P *İzleyen vergilendirme döneminden itibaren bilanço esasına göre defter tutma şartlarına haiz olunmasını müteakiben faaliyetin terk edilmesi, izleyen vergilendirme dönemi içinde aynı faaliyete tekrar başlanılması halinde tutulması gereken defter türü hk.*

…….

……. yeniden işe başlayan mükelleflerin işletme hesabı esasına göre defter tutmaları mümkün bulunmakla birlikte, bilanço esasına göre defter tutmaktayken veya izleyen vergilendirme döneminden itibaren bilanço esasına göre defter tutması gerekmekteyken faaliyetin terk edilmesi, akabinde kısa bir süre içinde faaliyete tekrar başlanılması işi bırakma ve yeniden işe başlama olarak değerlendirilemeyeceğinden, söz konusu durumdaki mükelleflerce bilanço esasına göre defter tutulması gerekmektedir.

Buna göre, mezkûr Kanunun 180 inci maddesi gereğince 2020 yılında bilanço esasına göre defter tutmaya başlamanız gerekirken, 28.11.2019 tarihinde terk ettiğiniz faaliyetinize 2020 yılında yeniden başladığınız dikkate alındığında, 2020 yılında bilanço esasına göre defter tutmanız gerekmektedir.

(Manisa Vergi Dairesi Başkanlığının 08.05.2020 tarih 53445970-105[2020/27-9-616]-E.47138 sayılı özelgesi)

P *Kahve, meşrubat, poğaça, sandviç ve hazır pasta satışı yapan mükellefin Vergi Usul Kanununun 177 nci maddesinin hangi bendine tabi olduğu hk.*

…….

…….; alışveriş merkezinin yemek alanında "..." unvanı adı altında kahve, meşrubat, poğaça, sandviç ve hazır pasta satışı yapan işletmenizin satın alınan malların olduğu gibi ya da işlendikten sonra satışı olarak değerlendirilmesi ve defter tutma bakımından sınıfınızın belirlenmesinde, 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 177 nci maddesinin 1 inci bendinin dikkate alınması gerekmektedir.

(Adana Vergi Dairesi Başkanlığının 05.03.2013 tarih 31977385-105[177 - ...../.....]-25 sayılı özelgesi)

P Kırsal kalkınma programı kapsamında alınan hibe kredinin tutulacak defter tayininde dikkate alınıp alınmayacağı.

…….

……. yapılan faaliyete ilişkin iş hacmi kapsamında değerlendirilemeyecek mahiyetteki söz konusu hibe desteği ve bu desteğin restoran inşaatında kullanılması dolayısıyla yapılan harcama tutarı, mezkûr madde uygulamasında hadlerin hesabında dikkate alınmayacaktır.

(İstanbul Vergi Dairesi Başkanlığının 22.10.2018 tarih 11395140-105[177-2018-VUK2-9593]-937483 sayılı özelgesi)

P Kuaför işletmeciliği ve lokanta işletmeciliği faaliyetlerinde bulunan mükellefin, tüccar sınıfının belirlenmesinde dikkate alınacak had ve SGK teşvikinin satış hasılatı toplamına dahil edilip edilmeyeceği hk.

…….

……. "kuaför işletmeciliği" faaliyetiniz hizmet işletmesi olarak değerlendirilmekle birlikte, satın alınan malların olduğu gibi ya da işledikten sonra satışı olarak değerlendirilen "ciğer, kokoreç, köfte ve kebapçıların faaliyeti" ile de iştigal ettiğiniz şube iş yerinizi 4/9/2019 tarihinde kapattığınız, dolayısıyla bu faaliyetinizden elde ettiğiniz gelirlerinizin de 2019 yılı hesaplarınızda bulunduğu dikkate alındığında, 2020 yılında tutacağınız defterin tayininde 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 177 nci maddesinin (3) numaralı bendinin dikkate alınması gerekmektedir.

Diğer taraftan, mutad şekilde yapmış olduğunuz faaliyetinizdeki alım ya da satım veya gayri safi iş hasılatı tutarlarınızın dışında kalan ve hesaplarınıza gelir olarak kaydettiğiniz SGK teşviklerinin, defter tutma bakımından yapılacak değerlendirmede satışlarınız/iş hasılatınız toplamına dahil edilmesine gerek bulunmamaktadır.

(İstanbul Vergi Dairesi Başkanlığı Gelir Kanunları Usul Grup Müdürlüğünün 02.09.2020 tarih 11395140-105[177-2019-VUK2-12731]-646869 sayılı özelgesi)

P Lokanta işletmeciliği ve inşaat taahhüt işi faaliyetlerinde bulunan mükellefin defter tutma sınıfının belirlenmesinde ve sınıf değiştirmesinde hangi haddin dikkate alınacağı hk.

…….

- Lokantacılık faaliyetinizde defter tutma bakımından tabi olacağınız sınıfın belirlenmesinde Vergi Usul Kanununun 177'nci maddesinin birinci fıkrasının (1) numaralı bendinin dikkate alınması,

- Herhangi bir mal alım satımı olmadan, hizmet taahhüdüne bağlı olarak ihale ile kamu sektörüne yaptığınız inşaat taahhüt işiniz nedeniyle ilgili tüccar sınıfının belirlenmesinde mezkûr maddenin (2) numaralı bendinin dikkate alınması gerekeceğinden, söz konusu işler nedeniyle anılan maddenin (3) numaralı bendinde yer alan hadlerin dikkate alınması icap etmektedir.

Öte yandan; 2019 yılına ilişkin tüccar sınıfınızın belirlenmesi açısından 2018 yılında söz konusu inşaat taahhüt faaliyeti ile lokantacılık faaliyetlerine ilişkin yıllık alım, satım ve gayrisafi iş hasılatının, 2019 yılı için yayımlanacak hadlerle kıyaslanması icap etmektedir.

(Ankara Vergi Dairesi Başkanlığının 29.08.2019 tarih 27575268-105[177-2018-605]-E.285882 sayılı özelgesi)

P Marangozluk faaliyeti ile uğraşan bilanço usulüne göre defter tutan mükellefin basit usule tabi mükellef ile adi ortaklık kurması durumunda adi ortaklığın hangi usule göre defter tutacağı hk.

…….

……. gerçek usule göre gelir vergisine tabi olan şahsınızın, basit usule göre faaliyetini sürdüren bir mükellef ile adi ortaklık kurmak istemesi durumunda söz konusun ortağın ticari kazancının da adi ortaklığın kurulduğu tarih itibariyle gerçek usulde vergilendirilmesi gerekmektedir.

(Aksaray Valiliği Defterdarlık Gelir Müdürlüğünün 12.07.2019 tarih 82185597-105-E.18018 sayılı özelgesi)

P *Market işletmeciliği faaliyetinden dolayı birinci sınıf tüccar olarak bilanço esasına göre defter tutulması halinde, defter hadlerinin hesaplanmasında tekel (sigara)maddelerinin satışından elde edilen komisyon geliri olarak dikkate alınıp alınamayacağı ve tekel alış satış belgelerinin defter kayıtlarına ne şekilde alınacağı*

…….

Yukarıda yer alan hükümlerde, defter belirleme hadlerinde yıllık alış ve satıştan bahsedilmektedir. Ayrıca, tekel ürünler satışında alım ve satımı yapılan ürünün KDV yönünden özel matraha tabi olması onun defter haddi belirlemede göz ardı edilmesini gerektirmediği gibi özel matraha tabi satışlarda sadece komisyon veya karının hesaba dahil edileceğine dair bir hüküm ve düzenlemeye yer verilmemiştir.

Bu itibarla, defter tutma bakımından sınıf tespiti yapılmasında ve tekel alış ve satış belgelerinin defter kayıtlarına işlenmesinde yukarıda yeralan hüküm ve açıklamaların dikkate alınması gerekmektedir.

(İstanbul Vergi Dairesi Başkanlığının 04.07.2011 tarih B.07.1.GİB.4.34.19.02-019.01-872 sayılı özelgesi)

P ***Market işletmeciliği faaliyetine 1.sınıf mükellef olarak devam etmekte iken ... tarihinde bu faaliyetin terk edilmesi, ancak ... tarihinde tekrar aynı faaliyet konusu olan market işletmeciliği işine başlanması durumunda bilanço veya işletme hesabı defterlerinden hangisinin tasdik ettirilmesi gerektiği hk.***

…….

Yeniden işe başlayan mükellefler işletme hesabı esasına göre defter tutacaklardır. Ancak bilanço esasına göre defter tutan mükelleflerin aynı yıl içinde aynı faaliyete tekrar başlamaları işi bırakma sayılmayacağından bilanço esasına göre defter tutmaya devam etmeleri gerekmektedir.

(Adana Vergi Dairesi Başkanlığının 29.09.2011 tarih B.07.1.GİB.4.01.17.02-VUK.176-76 sayılı özelgesi)

P ***Mirasçının işe devam etmesi halinde defter tasdiki.***

…….

- Miras yoluyla intikal eden işyerinde faaliyete devam etmeniz nedeniyle, mevcut defter ve belgeleri ölüm tarihini içeren hesap dönemi sonuna kadar kullanmanız gerekmektedir.

- Vergi Usul Kanununun 179 uncu maddesini dikkate alarak mükellefiyetinizin başlangıcından 31.12.20... tarihine kadar gerçekleşen iş hacminize göre 20... takvim yılında tutacağınız defteri belli etmeniz gerekmektedir.

(Samsun Vergi Dairesi Başkanlığının 02.03.2016 tarih 97338759-105[2015-04]-29 sayılı özelgesi

P ***Mobilya imalatı yanında kıraathane ve iddaa bayiliği faaliyeti olması halinde sınıf değiştirme hadleri***

…….

Marangozluk ve mobilya imalatı faaliyetinizin yanı sıra kıraathane ve iddaa bayiliği faaliyeti ile de iştigal ettiğinizden dolayı, defter tutma hadlerinin tespitinde 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 177 nci maddesinin 3 numaralı bendini dikkate almanız gerekmektedir.

(Antalya Vergi Dairesi Başkanlığının 07.03.2013 tarih 77058783-105-53 sayılı özelgesi)

P ***Satın alınan madde ve malzemeleri imalat ile mamul hâline getirerek satılması durumunda, yapılan bu işin mal alım-satım ve imalat işi olarak mı yoksa hizmet işletmesi olarak mı değerlendirilmesi gerektiği ve bilanço usulüne göre mi yoksa işletme hesabına göre mi defter tutacağınız konusunda.***

……., pide salonu işletmeciliğinizin, satın alınan malların olduğu gibi ya da işledikten sonra satışı olarak değerlendirilmesi ve bu işi yapanların Vergi Usul Kanununun 177 nci maddesinin 1 inci bent hükümlerine tabi olmaları gerekecektir. Ayrıca, aynı Kanunun 180 inci maddesi kapsamında II nci sınıftan I inci sınıfa geçiş şartlarının belirlenmesinde söz konusu haddin dikkate alınarak defter tasdik ettirilmesi gerekmektedir.

(Manisa Vergi Dairesi Başkanlığının 05.02.2011 tarih B.07.1.GİB.4.45.15.02-VUK-27-9-14sayılı özelgesi)

P***Satın alınan malzemeler üzerinde değişiklik yapmak suretiyle ortaya çıkan malzemeler ile asansör imalat, montaj bakım faaliyetinde defter tutma sınıfının belirlenmesinde hangi haddin dikkate alınacağı hk.***

…….

……. asansör, imalat, montaj, bakım faaliyetinizin herhangi bir emtia satışına konu olmayacak şekilde yapılması (satın alınan madde ve malzemelerin aynen veya imalat ile mamul haline getirilerek satılmaması) durumunda Vergi Usul Kanununun 177 nci maddesinin 2 numaralı bendi hükümlerine tabi olunması, satın almış

olduğunuz madde ve malzemelerin aynen veya imalat ile mamul haline getirilerek ayrıca satışa da konu ediliyor olması söz konusu ise hem alım-satım (asansör imalat montaj bakım malzemeleri satışı) hem de hizmet işi (asansör bakım ve onarım) yapılmasından bahisle tüccar sınıfınızın belirlenmesinde Vergi Usul Kanununun 177 nci maddesinin 3 numaralı bendinde yer alan hadlerin dikkate alınması gerekmektedir.

(Kayseri Vergi Dairesi Başkanlığının 09.07.2019 tarih 27192137-105[177/2019-450]-E.50961 sayılı özelgesi)

P ***Serbest meslek faaliyeti ile ticari faaliyetin birlikte yapılması halinde sınıf değiştirme hk.***

……..

-2010 yılı hesap döneminde terzilik faaliyetinizden elde ettiğiniz iş hâsılatının beş katı ile perakende kumaş satışı faaliyetinizden elde ettiğiniz yıllık satış tutarının toplamının (129.000) + (129.000 X%20) = 154.800 lirayı aşması veya

-2009 ve 2010 yılı hesap dönemlerindeki iş hacminizin, her bir dönem itibariyle değil, iki dönemdetoplam % 20 veya üstü oranında fazlalık göstermesi halinde 2011 yılı hesap döneminden itibaren birinci sınıf tüccar olarak bilânço usulüne göre defter tutmanız gerekmektedir.

(Samsun Vergi Dairesi Başkanlığının 30.05.2011 tarih B.07.1.GİB.4.55.15.02-2010-VUK-ÖZE-33-245 sayılı özelgesi)

P ***Sınıf değiştirme - II. sınıfa tabi olarak giyim üzerine faaliyet gösteren firmanın, mal alımı yaptığı firmaları seçmesi için yüklü miktarda faturalı ürün gönderilmesi ve bu ürünleri seçtikten sonra kalan ürünlere iade amaçlı fatura düzenleyerek geri göndermesi halinde yıl sonunda I. sınıf deftere geçiş hadlerinin iade sonrası kalan alım tutarına göre mi yoksa tüm alım toplamına göre mi belirleneceği hk.***

……..

II. sınıftan I. sınıfa geçiş hadlerinin hesaplanmasında mal iadeleri sonrasında kalan tutarın değil, tarafınıza düzenlenen toplam faturanın dikkate alınması gerekmektedir.

(Denizli Vergi Dairesi Başkanlığının 06.03.2012 tarih B.07.1.GİB.4.20.15.02-VUK-2011/10-194 sayılı özelgesi)

P ***Sınıf değiştirme hadlerinin belirlenmesinde kar toplamının değil, alış veya satış tutarlarının toplamının dikkate alınması gerektiği hk.***

……..

oto alım satım faaliyetinde bulunduğunuzdan, sınıf değiştirme hadleri bakımından gireceğiniz sınıfın belirlenmesinde Vergi Usul Kanununun 177 nci maddesinin birinci bendini dikkate almanız gerekmektedir.

Ayrıca sınıf değiştirme hadlerinin belirlenmesinde kar toplamı değil, alış veya satış tutarlarının toplamının dikkate alınması gerekmektedir.

(Antalya Vergi Dairesi Başkanlığının 11.03.2013 tarih 77058783-105-58 sayılı özelgesi)

P ***Sınıf Değiştirme hk.***

……..

....., anılan Kanunun 178 inci maddesine göre işletme hesabı esasına göre defter tutmanız mümkün iken bilanço esasına göre defter tuttuğunuz anlaşılmıştır. Bu nedenle 2013 yılı için ikinci sınıfa geçmeniz mümkün bulunmamaktadır.

Öte yandan, 2013 yılı başından itibaren iş hacminde 177 nci madde yazılı hadlerden %20'yi aşan nispette bir düşüklüğün meydana gelmesi halinde 179 uncu madde uyarınca bu şartların tahakkukunu takip eden hesap döneminden itibaren sınıf değiştirmeniz mümkün olacaktır.

(Hatay Vergi Dairesi Başkanlığının 20.08.2013 tarih 88031814-010.01[105/177-179/2013-1703]-114 sayılı özelgesi)

P ***Sınıf değiştirmeye ve defter tutmaya ilişkin kanunda belirtilen hadlerin adi ortaklıkta nasıl dikkate alınacağı hk.***

……..

……. İkinci sınıftan birinci sınıfa geçmeniz bakımından gayrisafi iş hasılatınızın 422 Sıra Numaralı Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile belirlenen hadde göre % 20 oranında fazla olması veya arka arkaya iki dönemdeki toplam fazlalığın % 20 ye kadar olması zorunlu olup, adi ortaklık şeklinde faaliyetinizi sürdürdüğünüz belediye denetimli özel halk otobüsü işletmeniz ile ilgili olarak 2012 yılı gayrisafi iş hasılatınız olan 154.000

TL'nin mezkur Tebliğle belirlenen haddin % 20 fazlasını [(80.000)+(80.000%20)=96.000)] aşması nedeniyle 2013 takvim yılında bilanço esasına göre defter tutmanız gerekmektedir.*

(Manisa Vergi Dairesi Başkanlığının 05.08.2013 tarih53445970-105[177-2013/27-30]-72 sayılı özelgesi)

P ***Şahsi iş için tutulacak defterin belirlenmesinde ortağı olunan adi ortaklığın dikkate alınıp alınmayacağı hk.***

…….

……., ... faaliyetinizden dolayı tutacağınız defterin tayininde ortağı olduğunuz adi ortaklıktan bağımsız olarak Vergi Usul Kanununda yazılı şartlara göre durumunuzun değerlendirilmesi gerekmektedir.

(Denizli Vergi Dairesi Başkanlığının 12.06.2015 tarih 95133703-105[174-176-2014/22]-118 sayılı özelgesi)

P ***Tekel bayiliği yanında kahvehane işletmeciliği faaliyetine de başlandığında sınıf belirlenmesi hk.***

…….

……. ... kahvehane işletmeciliğinizin satın alınan malların olduğu gibi ya da işlendikten sonra satışı olarak değerlendirilmesi ve tekel bayiliği ile birlikte defter tutma bakımından sınıfınızın belirlenmesinde, 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 177 nci maddesinin 1 inci bendinin dikkate alınması gerekmektedir.

(Zonguldak Vergi Dairesi Başkanlığının 25.07.2012 tarih B.07.1.GİB.4.67.15.01-2012-VUK-177-23 sayılı özelgesi)

P ***Tekstil ve tabela işçiliği ile tabela malzemeleri satışının birlikte yapılması durumunda tutulacak defterin tayini hk.***

…….

……. ... 2014 hesap döneminde tutacağınız defterin tayininde, 2013 hesap döneminde tekstil ve tabela işçiliği faaliyetinizden elde ettiğiniz iş hasılatının beş katı ile tabela malzemeleri satışı faaliyetinizden elde ettiğiniz satış tutarının toplamı dikkate alınacaktır.

(Kocaeli Vergi Dairesi Başkanlığının 11.04.2014 tarih 70280967-105[177-2013/31]-46 sayılı özelgesi)

P ***Ticari mallardaki iadelerin sınıf değiştirmede dikkate alınıp alınmayacağı hk.***

…….

……. hem alım-satım (motosiklet, motosiklet yedek parçaları ve aksesuarları) hem de hizmet işi (motosiklet bakım ve onarımı) yaptığınızdan, tüccar sınıfınızın belirlenmesinde Vergi Usul Kanununun 177 nci maddesinin 3 numaralı bendinde yer alan hadlerin dikkate alınması gerekmektedir.

Öte yandan, II. sınıftan I. sınıfa geçiş hadlerinin hesaplanmasında mal iadeleri sonrasında kalan tutarın değil, tarafınıza düzenlenen toplam fatura tutarının dikkate alınması gerekmektedir.

(Balıkesir Vergi Dairesi Başkanlığının 07.09.2012 tarih 58889402-105[177-2012/127-927]-90 sayılı özelgesi)

P ***Tüccar sınıfının belirlenmesinde yıllık alış tutarına, satılan malların tedariki veya üretilebilmesi için kullanılması veya tüketilmesi zorunlu olan ilk madde malzeme ve yardımcı malzeme harcamalarının eklenip eklenmeyeceği hk.***

…….

- Lokantacılık faaliyetinizde defter tutma bakımından tabi olacağınız sınıfın belirlenmesinde Vergi Usul Kanununun 177 nci maddesinin birinci fıkrasının (1) numaralı bendinin dikkate alınması gerekmektedir.

- Yıllık alış tutarının hesabında, satılan malların tedariki veya üretilebilmesi için kullanılması veya tüketilmesi zorunlu olan ilk madde malzeme ve yardımcı malzemelerin (döner üretimi için gerekli olan et, ekmek, tüp, kömür alımı vb.) alış tutarları dikkate alınmalıdır.

- İşletmenizde kullanılmak üzere alınan, makine, teçhizat, demirbaş, taşıtların alımı ve yapılan faaliyet giderleri (sigorta ve işçilik giderleri, döner ocağı alımı vb.) alış tutarına dâhil edilmeyecektir.

(Ankara Vergi Dairesi Başkanlığının 03.09.2015 tarih 27575268-105[177-2014-149]-898 sayılı özelgesi)

P ***Tüccar sınıfının belirlenmesinde, zirai faaliyete ilişkin alım-satım tutarlarının dikkate alınıp alınmayacağı hk.***

…….

……., 2017 yılında ticari kazancınız için tutmanız gereken defterlerin belirlenmesinde, sadece 2016 yılında hafriyat işinden elde ettiğiniz hasılatın, dolayısıyla Vergi Usul Kanununun 177 nci maddesinin birinci fıkrasının (2) numaralı bendinin dikkate alınması gerekmekte olup, bu bakımdan zirai kazancınız kapsamında süt inekçiliği faaliyetine ilişkin alım-satım tutarlarının bu belirlemede bir önemi bulunmamaktadır.

(Konya Vergi Dairesi Başkanlığının 06.04.2017 tarih 48349025-105[177-2016/458763] – 29568 sayılı özelgesi)

P *Tüccarlarda sınıf değiştirme hk.*

…….

2010 yılı hesap döneminde 90.000 lira olan mal alışlarınızın ve 100.000 lira olan mal satışlarınızın, mal alışları için belirlenen (129.000) - (129.000 X %20) = 103.200 liralık veya mal satışları için belirlenen (180.000) - (180.000 X %20) = 144.000 liralık sınırın altında kalması nedeniyle 2011 yılı hesap döneminde işletme hesabında defter tutabilmeniz mümkün bulunmaktadır.

(Ankara Vergi Dairesi Başkanlığının 08.06.2011 tarih B.07.1.GİB.4.06.18.02-32179-8376-368 sayılı özelgesi)

Veterinerlik hizmeti yanında ilaç alım satımı yapılması durumunda defter tutma yükümlülüğü ve belge düzeni ile Defter Beyan Sistemi hk.

……. faaliyet konularınız itibarıyla ticari kazanç ve serbest meslek kazanç elde eden mükellef olmanız nedeniyle, serbest meslek kazanç defterinizi Defter-Beyan Sistemi'nde tutmanız; ticari kazancınıza ilişkin olarak işletme hesabı esasına göre defter tutmanız halinde ise işletme hesabı defterinizi de Defter-Beyan Sistemi üzerinden tutmanız gerekmektedir. Ancak, serbest meslek kazancınıza ilave olarak ticari kazancınız için bilanço usulüne göre defter tutmanızın gerekmesi durumunda, serbest meslek kazanç defterinizi Defter-Beyan Sistemi üzerinden; ticari kazancınız için bilanço usulüne göre tutacağınız defterlerinizi ise Defter-Beyan Sistemi dışında tutmanız ve her iki kazancınıza yönelik tüm beyannamelerinizi Beyanname Düzenleme Programı aracılığıyla e-Beyanname uygulaması üzerinden göndermeniz gerekmektedir.

(Afyonkarahisar Valiliği Defterdarlık Gelir Müdürlüğünün 63611781-120.04[2018-16]-E.21240 sayılı özelgesi)

P Varisin işe aralıksız devam etmesi halinde murisin işletmesinden kalan malların defter tutma hadlerinde dönem başı mal mevcudu olarak mı yoksa mal alışı olarak mı değerlendirileceği hk.

…….

……. mutad şekilde yapmış olduğunuz faaliyetinizdeki alım ya da satım veya gayri safi iş hasılatı tutarlarınızın dışında kalan, babanızın vefatı sonucu şahsınıza ivazsız olarak intikal eden ticari mallara ait tutarın, Kanunun 177 nci maddesi uygulamasında yıllık alım tutarı dahilinde değerlendirilmesi gerekmemektedir.

Buna göre, defter tutma bakımından 2020 takvim yılında tabi olacağınız sınıfın belirlenmesine ilişkin olarak, yukarıda da belirtildiği üzere, devir alınan işletmedeki emtianın ivazsız bir şekilde devralınmasına bağlı olarak, devir alınan emtia bedelinin mezkur Kanunun 180 inci maddesi uygulamasında iş hacminizin hesabında dikkate alınmayacağı tabiidir.

(İstanbul Vergi Dairesi Başkanlığı Gelir Kanunları Usul Grup Müdürlüğünün 11.12.20202 tarih ll395140-105[177-2020-VUK2-12717]-926107 sayılı özelgesi)

P *Yükleme hizmetinden elde edilen komisyon gelirinin gayrisafi iş hasılatı olarak defter tutma hadlerinin değerlendirilmesinde tespitinde sadece elde edilen komisyonun dikkate alınması gerektiği hk.*

…….

……. … mal satışı ve hizmet ifası faaliyetlerinde bulunmanız sebebiyle sınıf değiştirme bakımından mezkur kanunun 177 nci maddesinin 3 numaralı bendine tâbi olmanız gerekmektedir.

Diğer taraftan, ... yükleme hizmeti ile ilgili iş hasılatının tespitinde sadece elde ettiğiniz komisyonun dikkate alınması gerekmektedir.

(İzmir Vergi Dairesi Başkanlığının 14.09.2011 tarih B.07.1.GİB.4.35.18.02-1741-458 sayılı özelgesi)

P Yeniden işe başlanılması halinde hangi usule göre defter tutulacağı.

…….

31.12.2016 tarihinde bilanço usulünde defter tutmakta iken, "Fason Tekstil ve Kumaş Ürünleri Baskı Hizmeti" faaliyetinizi sonlandırıp, 1.1.2017 tarihinden itibaren aynı işe, aynı işyerinde eşinizin başlaması, 2018 yılında eşinizin işi terk ederek, aynı işyerinde sizin tekrar aynı faaliyet kolundan işe başlamanız yeniden işe başlama olarak düşünülmemelidir.

Söz konusu işyerinde 1.1.2017 tarihinden itibaren söz konusu faaliyet kapsamında işe devam eden eşinizin faaliyetini sonlandırıp, şahsınızın işe başlaması bilanço esasında defter tutma mükellefiyetini ortadan kaldırmayacaktır.

Bu nedenle söz konusu iş nedeniyle mükellefiyet sınıflandırılmasının faaliyette bulunduğunuz yıllarda yapılmış olması nedeniyle, 2018 yılında aynı faaliyete tekrar başlamanız sebebiyle bilanço esasına göre defter tutmanız gerekmektedir.

(Denizli Vergi Dairesi Başkanlığının 11.06.2018 tarih 95133703-105-E.46502 sayılı özelgesi)

P Yeniden işe başlanılması halinde hangi usule göre defter tutulacağı.

…….

……. birinci sınıf tüccar olarak bilanço esasına göre defter tuttuğunuz "Hediyelik eşyaların perakende satışı" faaliyetinizi 2017 takvim yılında terk ederek, 2019 takvim yılında (terk ettiğiniz faaliyet konunuz yanında) farklı faaliyet konularını da kapsayacak şekilde, yeniden işe başlamanız sebebiyle, 2017 yılında sonlandırdığınız "Hediyelik eşyaların perakende satışı" faaliyetinize ilişkin mükellefiyet sınıflandırılmasının daha önce faaliyette bulunduğunuz yıllarda yapılmış olması dikkate alınmaksızın, yıllık iş hacminiz belirleninceye kadar ikinci sınıf tüccar olarak işletme hesabı esasına göre defter tutmanız mümkün bulunmaktadır.

(Eskişehir Vergi Dairesi Başkanlığının 14.03.2019 tarih 64950229-105[178-2019/1]-E.12352 sayılı özelgesi)

P 7143 Sayılı Kanunun 6/1-C Maddesi Kapsamında Kayıtlara Alınan Emtiaya İlişkin Tutarların Tutulacak Defterin Belirlenmesinde İş Hacmine Dahil Edilip Edilmeyeceği Hk.

…….

……. 7143 sayılı Kanunun (6/1) maddesi kapsamında, işletmenizde mevcut olduğu halde kayıtlarınızda yer almayan emtia, makine, teçhizat ve demirbaşlarınızı kayıt altına alarak defter ve kayıtlarınızı gerçek duruma uygun hale getirmeniz nedeniyle, 2019 yılında tabi olacağınız sınıf ve buna bağlı olarak tutacağınız defterin belirlenmesinde, mezkür düzenleme kapsamında düzeltilerek gerçek durumu yansıtır hale getirilmiş kayıtların dikkate alınması gerekmektedir.

Dolayısıyla, 2019 yılı için tutacağınız defterin belirlenmesinde dikkate alınacak iş hacminin hesaplanmasında, mezkür düzenleme kapsamında kayıtlara alınan emtia bedelinin de söz konusu hesaplamaya dahil edileceği tabiidir.

(İstanbul Vergi Dairesi Başkanlığı Gelir Kanunları Usul Grup Müdürlüğünün 26.07.2019 tarih II395140-105[177-2018-VUK2-II745]-E.612227 sayılı özelgesi)

7143 sayılı Kanunun 6/2-a maddesi kapsamında düzeltilen defter kayıtlarının 2019 yılı için tasdik edilecek defter haddinde dikkate alınıp alınmayacağı hk.

7143 sayılı Kanunun (6/2) maddesi kapsamında, kayıtlarda yer aldığı halde işletmede mevcut olmayan emtianın kayıt altına alınarak defter ve kayıtların gerçek duruma uygun hale getirilmesi halinde, izleyen dönemden itibaren tabi olunacak sınıf ve buna bağlı olarak tutulacak defterin belirlenmesinde, mezkûr düzenleme kapsamında düzeltilerek gerçek durumu yansıtır hale getirilmiş kayıtların dikkate alınması gerekmektedir.

Dolayısıyla, 2019 yılı için tutulması gereken defterin belirlenmesinde dikkate alınacak iş hacminin hesaplanmasında, mezkûr düzenleme kapsamında düzenlenen fatura bedelinin de söz konusu hesaplamaya dahil edileceği tabiidir.

(İstanbul Vergi Dairesi Başkanlığının 03.04.2020 tarih 11395140-105[7143-2019-VUK2-11788]-E.325639 sayılı özelgesi)